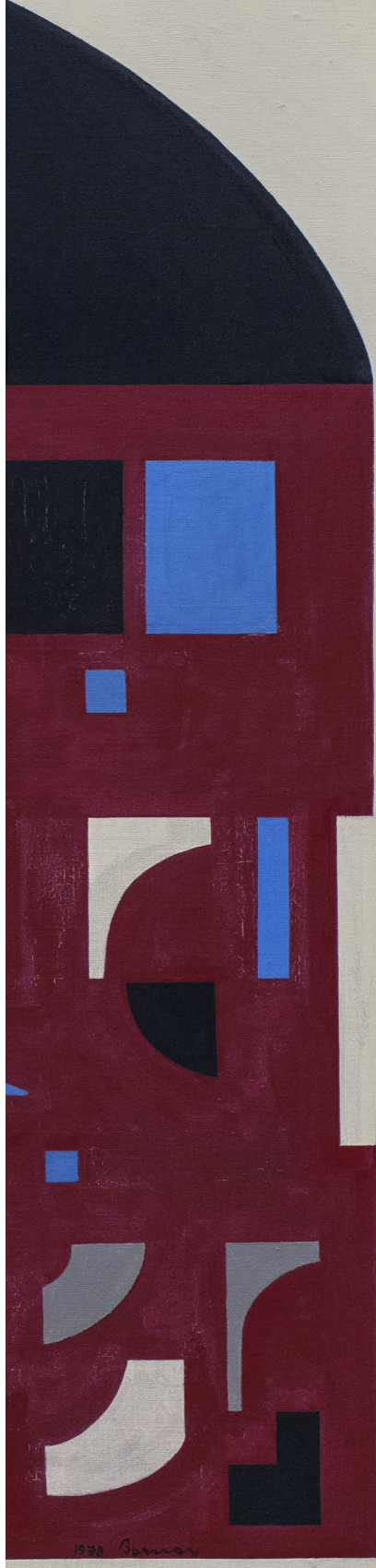
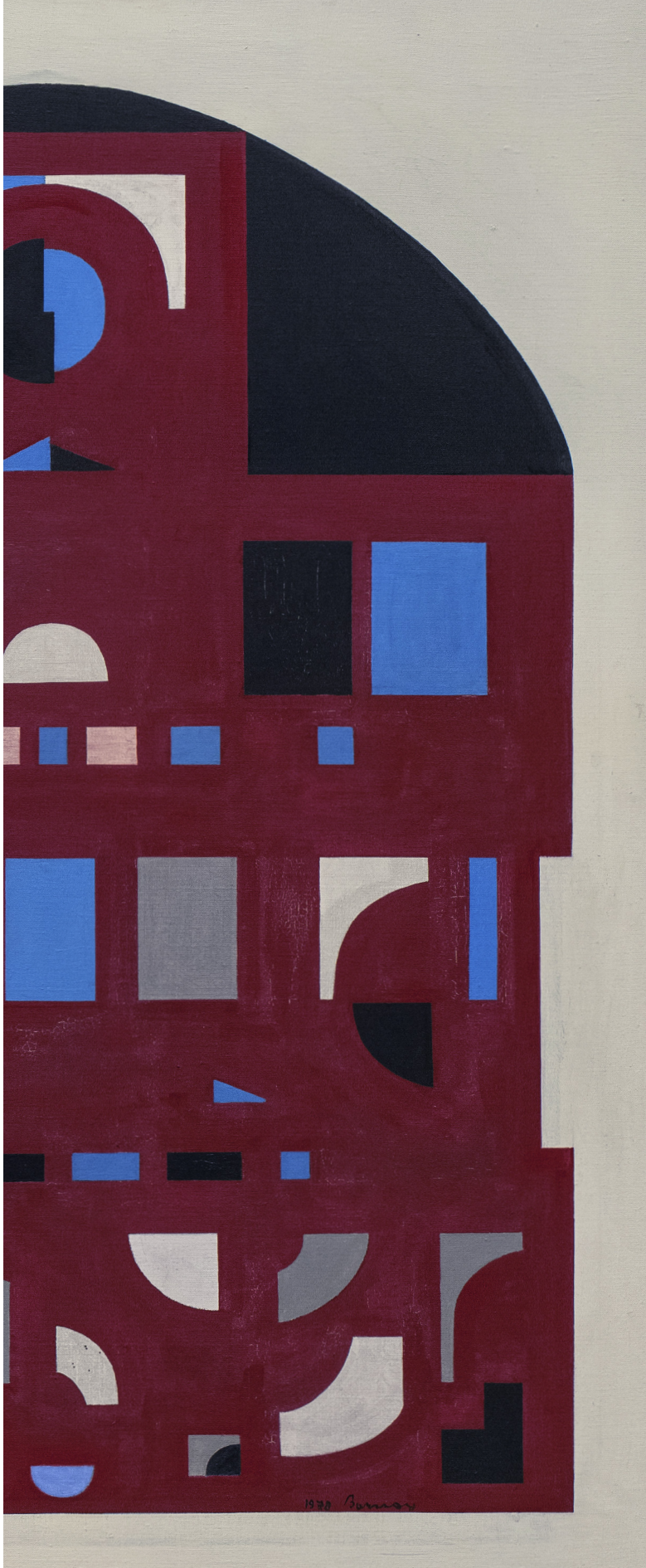

BARCSAY 125

Konferencia Barcsay Jenő festőművész, a Magyar Képzőművészeti Főiskola tanárának tiszteletére Sturcz János plenáris előadásával, Nagy Miklós Kund, Ötvös Zoltán, Tóth Károly, Szikszai Zsuzsanna, Szabó Noémi, Kónig Frigyes, Albert Ádám, Fusz Mátyás, Szabó Klára Petra, Mézes Attila, Bojtos Anikó és Györfly László előadásaisal

Helyszín: Magyar Képzőművészeti Egyetem, Andrássy út 69–71, Aula
Időpont: 2025. szeptember 22. (hétfő), 9:00–19:30

9:00–09:30 ▾ **Érkezés, regisztráció**

09:30–10:00

▾ **Ünnepi köszöntők**

Erős István, a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora
Szócs Ildikó, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium Alapítványának elnöke
Feledy Balázs, a Barcsay Jenő Képzőművészeti Alapítvány leköszönő elnöke

10:00–11:00

▾ **Plenáris előadás**

Sturcz János: Barcsay Jenő egyedisége nemzetközi kontextusban

11:00–11:30 ▾ **Kávészünet**

11:30–12:30

▾ **A Barcsay-életút vonzásai és választásai**

▾ Szekcióvezető: Fehér Ildikó

Nagy Miklós Kund: Barcsay Jenő indulása, az életmű erdélyi forrásvidéke
Ötvös Zoltán: Barcsay „ősi káprázatai”

12:30–13:30 ▾ **Ebédszünet**

13:30–14:50

▾ **Újabb perspektívák a Barcsay-életmű kutatásában**

▾ Szekcióvezető: Salamon Gáspár

Tóth Károly: Barcsay Jenő *Menekülése* (1925)
Szikszai Zsuzsanna: Lappangó Barcsay Jenő-művek és -levelek
a makói József Attila Múzeumban
Szabó Noémi: Adalékok Barcsay Jenő mozaikművészeti munkásságához

14:50–15:10 ▾ **Kávészünet**

15:10–16:30

▾ **Barcsay „anatómiái” 1.**

▾ Szekcióvezető: Szabó Noémi

König Frigyes: Emlékezéseim
Albert Ádám – Fusz Mátyás – Szabó Klára Petra – Mézes Attila: Morfológia
– a Festészeti Bonczalaktan, Művészeti Anatómia, Figurális Rajz, a formaképzés
klasszikus és kortárs pedagógiai megközelítései

16:30–16:50 ▾ **Kávészünet**

16:50–17:50

▾ **Barcsay „anatómiái” 2.**

▾ Szekcióvezető: Szabó Noémi

Bojtos Anikó: A boncalaktantól a művészeti anatómiáig
Györffy László: Privát anatómia

17:50–18:10 ▾ **Összegzés**

18:30–19:30 ▾ **Záró koccintás**

A Magyar Képzőművészeti Egyetem ünnepi emlékévadának keretében konferenciát szervez a 125 éve született Barcsay Jenő tiszteletére. Barcsay művészgenerációk szemléletét formáló tanárként és a magyar anatómiaoktatás megújítójaként önmagában is kitörölhetetlen betűkkel írta bele magát egyetemünk történetébe. Azonban jelentősége autonóm festőművészként még oktatói munkásságán is túlmutat. A művészt egyidejűleg jellemezte a sokoldalúság és művészeti életprogramjának konzekvens fejlesztése. Barcsay művésztének széles tematikai spektruma, elméleti mélysége, valamint a legkülönbözőbb technikák, léptékek és feladatok iránti érzékenysége legalább annyira indokoltá teszi az életműhöz való újbóli közelítést és az újabb értelmezési kísérleteket, mint a jeles évforduló. A konferencia plenáris előadásában **Sturcz János** Barcsay Jenő festészetének azon vonásait elemzi, amelyek nemzetközileg is unikális jelleget biztosítanak életművének. Különös figyelmet szentel kései fekete képeinek, amelyek a „monokróm” minimalista festészet egyedülálló, nemzetközileg is érvényes paradigmáját teremtették meg. Szimbolikus karakterük, szakrális utalásrendszerük élesen eltér a korabeli nemzetközi „radikális”, „analitikus”, „neoavantgárd”, „posztkonstruktív”, „konkrét”, geometrikus absztrakt festészet „értékmentes” szemléletétől. Barcsay sajátos, egyéni szemléletmódjának és absztrakciójának autonóm voltát az előadó nemcsak a mélylélektani összefüggések műveken belüli feltárásával, hanem az életmű fő darabjainak nemzetközi kontextusba helyezésével, a klasszikus avantgárd és a háború utáni absztrakció példáival történő összevetéssel is igyekszik alátámasztani. **Nagy Miklós Kund** előadása a művész pályaválasztásának, tehetsége kibontakozásának, szellemisége kirajzolódásának főbb erdélyi helyszíneinél időzik. Elsősorban a szülőfalu, Katona, a Mezőség és a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium, illetve a tanítói képesítés megszerzése utáni marosvásárhelyi időszak meghatározó eseményeit, személyiségeit idézi meg. **Ötvös Zoltán** azt foglalkoztatja, hogy Barcsay életének fordulópontjainál döntései milyen lemondásokkal párosultak. Előadása azt boncolgatja, hogy mi nem lett Barcsay, és ezek a nem választott utak miként épültek be indirekt módon az életművébe. **Tóth Károly** a drámai hangvételű, 1925-ben készült *Menekülés* című festményt elemzi. Az 1919-ben Budapestre erdélyi menekültként érkező Barcsay e korai – azóta sajnálatos módon elveszett – műve kapcsán az előadó párhuzamokat is bevonva mutatja be a menekülés-motívum történeti kontextusát és utóéletét. Szintén jórészt a művész korai korszakához kötődik **Szikszai Zsuzsanna** előadása, aki a közelmúltban előkerült Barcsay-művek és -levelek alapján a festő és a makói művésztelep kapcsolatának szentel különös figyelmet. Központi szerep jut itt Rudnay Gyulának, aki a Képzőművészeti Főiskolán Barcsay mestere, egyszersmind az alföldi művészeti élet fontos szervezője volt. A Barcsay 125 Emlékév egyik kiemelkedő eseménye a miskolci Egyetem 1964-ben tört márványból kivitelezett, monumentális Barcsay mozaik 1:1-es kartonjának (szénrajz) felbukkanása volt. **Szabó Noémi** a mű megtalálásának körülményeit, illetve az 1950-es és 1960-as évek magyarországi monumentális művészethez kötődő stílári kapcsolatait térképezi fel. **Kőnig Frigyes**, Barcsay Jenő tanítványa és a művészeti anatómia oktatásának meghatározó alakja személyes hangvételű előadásban emlékezik a mesterre. Beszámolójának alapjául a Barcsayval folytatott szakmai és személyes beszélgetések szolgálnak. **Albert Ádám**, **Fusz Mátyás**, **Szabó Klára Petra** és **Mézes Attila** közös előadásban mutatja be a test-, tárgy- és térábrázolás klasszikus módszertani kereteit és kortárs megközelítéseit a Művészeti Anatómia, Rajz és Geometria Tanszéken folyó munkán keresztül. Az előadás vizsgálja a reneszánszban gyökerező analóg formaképzés változásait és a digitalizáció megjelenését, illetve annak az oktatási mezőre gyakorolt hatásait. **Bojtos Anikó** a művészeti anatómia tantárgyra hosszabb történeti távlatban tekint, és helyezi el ebben Barcsay Jenő oktatói tevékenységét. Az előadás arra irányítja a figyelmet, hogy Barcsay Jenő nemcsak a művészeti anatómia tanításának módszertanát, hanem az oktatási programban betöltött szerepét is döntő módon befolyásolta. **Györfy László** előadása Barcsay anatómiai munkásságának kontextusaként a művészi testábrázolás tágabb történeti és elméleti horizontját nyitja meg. Az előadó olyan kortárs képzőművészeti munkákat mutat be, amelyek az ember megszokott fogalmiságát teszik próbára és egy bizonytalan, fluxusban lévő entitásként határozzák meg. Ezeknél a testrepresentációknál az anatómiai ábrázolás nem a megismerés, hanem a decentralizált Én színre vitelének eszköze.

A program a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával valósul meg.